

**LÅNGT
IFRÅN LAGOM**

Likabehandlingsplan 2014-2015

Botkyrka Vuxenutbildning

Bakgrund

Från den 1 april 2006 gäller en lag mot diskriminering och annan kränkande särbehandling i skolan som förstärker och förtydligar skolans ansvar när det gäller att garantera alla studerandens trygghet i skolan. Utifrån dessa har Skolverket gett ut allmänna råd och kommentarer.

Inom Vuxenutbildningen i Botkyrka ska såväl studerande som personal respektera människors lika värde. Ingen, varken de studerande eller personal, får utsättas för diskriminering eller trakassier på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion, sexuell läggning eller funktionshinder. Någon annan kränkande behandling som till exempel mobbning får inte heller förekomma. Alla som studerar inom Vuxenutbildningen i Botkyrka ska känna sig trygga. All personal har ett gemensamt ansvar för att förebygga, upptäcka och vidta åtgärder när det gäller diskriminering och annan kränkande behandling. Det yttersta ansvaret för arbetet mot diskriminering och annan kränkande behandling vilar på rektor.

Diskriminering och annan kränkande behandling kan yttra sig som

- Direkt diskriminering när en studerande missgynnas genom särbehandling på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder.
- Indirekt diskriminering när en studerande missgynnas av att regler tillämpas så att de får en diskriminerande effekt, exempelvis att man tolkar likabehandling som att alla ska ha samma saker, utan hänsyn till religion, funktionshinder eller annat.
- Trakassier eller annan kränkande behandling någon utsätts för av andra studerande eller av personal i form av till exempel fysiska kränkningar, verbala kränkningar, hot eller nedsättande omdömen, utfrysning eller ryktesspridning.

Elevernas medverkan i skapandet av likabehandlingsplanen

Elevernas medverkan i planen sker dels genom fokusgrupper, där biträdande rektorer talar med ett slumpvis urval elever, dels genom att varje lärare på lämplig språklig nivå förankrar planens utkast med eleverna i sina grupper

Uppföljning

Berörd chef och ledningsgruppen följer upp hur väl skolan har levt upp till lagstiftningen om likabehandling. Uppföljningen utgör en del av skolans kvalitetsredovisning.

Revidering

Direkt efter uppföljningen gör berörd chef och ledningsgruppen en revidering av planen. Likabehandlingsplanen för nästkommande år fastställs därefter där synpunkter från deltagare och personal beaktas.

I arbetet mot diskriminering och annan kränkande behandling lägger verksamheten fokus på följande:

Rutiner för förankring, uppföljning och revidering av likabehandlingsplanen

Normer och värderingar (personal)

Vad: All personal arbetar med likabehandling på möten i arbetslag, mellan arbetslagsledare och på arbetsplatsträffar.

När: Hösten 2014 och våren 2015

Ansvarig: Skolledning

Normer och värderingar (elever)

Vad: I alla undervisningsgrupper inom samtliga skolformer går lärare och elever igenom och diskuterar likabehandlingsplanen. Alla elever får utrymme att komma till tals. Varje elev blir sedd och bekräftad utifrån sina förutsättningar.

När: Under varje kurs

Ansvarig: Samtliga lärare

Fysisk miljö

Vad: Alla lokaler är anpassade för rörelsehindrade

När: Konstant

Ansvarig: Rektor

Fokusgrupper

Vad: Verksamhetens biträdande rektorer/kvalitetscontroller träffar löpande olika elevgrupper ur samtliga skolformer för att utvärdera verksamheten och fånga upp elevernas synpunkter.

Vid dessa fokusgrupper pratar vi bland annat med eleverna om hur de upplever att verksamheten uppfyller likabehandlingslagen.

När: Löpande

Ansvarig: Biträdande rektor.

Studerandenkät

Vad: 1 gång per år får samtliga elever inom verksamheten svara på en enkät med bland annat frågor om mobbing, trygghet, stämning och sammanhållning. Enkäten besvaras digitalt av eleverna. Enkätens rapport redovisas till elever och till personal. Utifrån rapporten och arbetslagens dialoger fattar ledningen beslut om eventuella förbättringsområden och tillvägagångssätt.

När ska det göras: april

Ansvarig: Rektor

Temaarbete

Vad: En demokrativecka hålls inom samtliga skolformer minst en gång per år.

När: oktober 2014, oktober 2015

Ansvarig: Skolledning

Rekrytering

Vad: Vid rekrytering och introduktion av ny personal inom samtliga skolformer ska likabehandlingsplanen gås igenom.

När: Vid varje rekrytering

Ansvarig: Rekryterande chef.

Klädsel/utsmäckning

Vad: All klädsel/utsmäckning kopplad till etnisk/kulturell tillhörighet eller religion är accepterad. Dock måste individen kunna identifieras.

När: Löpande

Ansvarig: Rektor

Uppföljning

Vad: Planen följs upp årligen. Elevernas synpunkter fångas upp via fokusgrupper samt elevenkät. Personalens uppföljning sker på arbetslagsmöten samt på APT.

När: Årligen

Ansvarig: Rektor

Rutiner för att upptäcka, förebygga, utreda och åtgärda

Upptäcka

Utöver den dagliga verksamheten finns möjlighet att upptäcka kränkningar vid exempelvis medarbetarsamtal, elevsamtal och genom utvärderingar.

Vi arbetar förebyggande genom att:

- personalen genom information och fortbildning görs medveten om lagens innebörd
- ledningen håller diskussionen kring lagen levande på skolan.
- ledning och personal är observanta på och aktivt arbetar för att elever inte ska diskrimineras av verksamhetens organisation eller av tillämpningen av olika beslut.

Utreda

Innan en utredning blir aktuell sker hanteringen av klagomål enligt följande:

- En elev lämnar klagomål hos rektor.
- Personal lämnar klagomål hos rektor.

Den berörda som har ett klagomål ska också erbjudas att skriftligen nedteckna händelsen på en särskild blankett för kränkande behandling.

Detta gäller om man själv känner sig särbehandlad eller upplever att någon annan blir utsatt för särbehandling.

Rektor skall skyndsamt ta tag i problemet. Det är viktigt att rektor intar en objektiv och positiv problemlösande hållning och lyssnar på alla berörda. Utredningar skall dokumenteras: båda parter synpunkter skall framgå. I avvaktan på åtgärd omplaceras, i mån av behov, personal/deltagare.

Elever och berörd personal skall informeras om hur klagomålet hanteras.

Åtgärda

Baserade på framkomna fakta vidtas nödvändiga åtgärder som samtal, omplacering eller/och polisanmälan. Uppföljning av åtgärder sker i samband med uppföljningsmöten och utvärderingar. Dokumentation sker fortlöpande.

Svenska språket

Vad: Svenska språket ska i möjligaste mån användas i klassrummet inom samtliga skolformer. Att samlas kring ett gemensamt språk undviker att eleverna använder sitt modersmål och därmed utesluter elever med annat modersmål från gemenskapen.

När: Vid alla lektioner

Ansvarig: Samtliga lärare

Hemsida och blanketter

Vad: Vid uppdatering av verksamhetens hemsida och alla blanketter strävar vi efter att ha ett enkelt språk för att undvika diskriminering av elever med svagare språkkunskaper.

När: Löpande

Ansvarig: Rektor

Ansvar

– Alla som arbetar inom Vuxenutbildningen i Botkyrka är skyldiga att uppmärksamma, ingripa och till rektor rapportera alla former av kränkande behandling.

– Berörd skolledare ansvarar för att likabehandlingsplanen följs och att studerande och personal är väl informerade om planen.

– Rektor är skyldig att utreda, dokumentera och förhindra fortsatt kränkning.

Rektors/Huvudmannens ansvar

Rektor/huvudmannen har till uppgift att genomföra en utredning, som ska genomföras enligt följande:

- Ärendet ska handläggas skyndsamt
- Inblandade parter ska löpande få information om ärendets gång
- Utredningen ska genomföras med diskretion
- En studerande kan när som helst dra tillbaka en anmälan, men också återuppta den vid ett senare tillfälle
- Alla inblandade ska informeras om sina rättigheter
- Den person som genomför utredningen ska vinnlägga sig om att på ett så mångsidigt sätt som möjligt utreda omständigheterna kring de upplevda trakasserierna som anmälan avser.

Vid anmälan av ett trakasseriärende ska en utredning påbörjas snarast. Om en studerande anses ha gjort sig skyldig till trakasserier kan rektor fatta beslut om varning. Om anställd anses ha gjort sig skyldig till trakasserier kan beslut fattas enligt delegationsordningen. Åtgärder kan leda till disciplinpåföljd, omplacering, uppsägning, åtalsanmälan, avstängning eller avskedande. Utöver detta kan rektor besluta om andra åtgärder som hon eller han anser lämpliga för att förhindra att trakasserierna upprepas eller som på annat sätt kan förebygga trakasserier.

Genomförda åtgärder under 2013-2014

Uppföljningar genomförs på flera sätt under året. Skolledningen följer elevernas studieresultat, genomför studerandeenkät och kursutvärderingar samt fokusgrupper. Därutöver görs särskilda uppföljningar/rapporter av verksamheten.

Skolledningen genomför analyser av det resultat som framkommer i uppföljningar, på regelbundna ledningsmöten. På så vis har skolledningen förutsättningar att kontinuerligt stämna av verksamhetens resultat och vidta nödvändiga åtgärder för att nå ökad måluppfyllelse.

Verksamheten fortsätter utveckla tydliga måttal och en tydlig resultatuppföljning. Studerandeenkät används för uppföljning av elevernas nöjdhet på sfi, grundläggande och gymnasial nivå. Fokusgrupper används för samtliga skolformer. Resultat och effektmätningar analyseras kontinuerligt, även i relation till tidigare resultat och syftar till att få kunskap om åtgärder för utvecklad och förbättrad verksamhet.

Likabehandlingsplanen har gått igenom med eleverna och diskussionsfrågor finns som stöd. Den har använts i klassrummet i olika situationer om behov uppstått.

Vi har bemött elevers frågor med ett positivt förhållningssätt och har genom studiegrupper och smågruppskonstellationer skapat ett klimat där alla vågar fråga. Vi har visat elever respekt och hjälpt till under dennes självständiga arbete på ett uppmuntrande sätt vilket påverkar attityden till övriga i gruppen. Vi har följt de rekommendationer som framkommit vid kontinuerliga utvärderingar, både muntliga och skriftliga. Vi har varit angelägna om att fånga upp och, i görligaste mån, genomfört de önskemål som framförs.

En demokrativecka har genomförts. Studiebesök har ingått som en del i undervisningen, däribland till Forum för levande historia. Vi har arbetat med olika samhällsaktiviteter där eleverna bland annat fått träna på att läsa instruktioner, åka kollektivt och att läsa av tidtabeller.

Uppföljning måttal

Vid uppföljning av den studerandeenkät som genomfördes för såväl sfi som grundläggande utbildning för vuxna under våren 2013 visar svaren följande:

Grundläggande:

87 % av de studerande upplever att de blir behandlade likvärdigt av sina lärare och kurskamrater.

83 % av de studerande upplever att de har inflytande över sina studier.

Svenska för invandrare

90 % av de studerande upplever att de blir likvärdigt behandlade av sina lärare och kurskamrater.

79 % av de studerande upplever att de har inflytande över sina studier.

Analys av måluppfyllelse och mätetal

Grundläggande utbildning för vuxna

- De som har annat modersmål än svenska är mer nöjda
- Det är jämförelsevis en lägre andel elever som helt eller delvis anser att de får välja hur de redovisar sina kunskaper
- De flesta instämmer helt eller delvis i att man vet vem man ska kontakta för att ge synpunkter eller klagomål

Sfi

- Utbildningsnivå (de som har 0-6 års utbildning är minst nöjda)
- De som arbetat eller studerat är mer nöjda jämfört med de som bara läst SFI/SFX
- De som läst SFX är mer nöjda än de som läst SFI
- Kvinnor är oftast mer nöjda
- Studerande med kort vistelsetid är mer nöjda
- Studerande mellan 25-30 år upplever till större del att de inte har inflytande över sina studier.

Fokusgruppsintervjuerna visar att alla behandlas på ett positivt sätt, därmed finns det givetvis en skala på hur bra man tycker att det är, men alla är tydliga med att diskriminering inte förekommer. Likabehandlingsarbetet är samtidigt ett arbete som man ständigt måste återkomma till och levandegöras i vardagen.

I brukarenkäten för 2014 finns ingen fråga som direkt tar upp likabehandling. Resultatet för de två ovanstående frågorna får anses täcka normer och värden. Vi kommer alltid att ha ett 100 % mål och behöver titta vidare på hur resultatet förändras över tid och ta reda på vilka åtgärder som behövs för ytterligare måluppfyllnad.